

Inflationsteori, der kræver Guldindløseligheden af vore Sedler som det eneste og virkelige Middel til Valutamiserens Afhjælpning. Jeg tror, der er en Del rigtigt i denne Teori som i de fleste andre, der nu fremsættes, men jeg vil alligevel advare mod at følge dennes Tanker, fordi det efter min Mening bortleder Opmærksomheden fra det centrale, nemlig fra Aarsagen, som ligger i vor Handelsomsætning. Disse evindelige Sammenligninger, hvor man kritikløst jævnfører Danmarks Stilling med Lande som Tysklands, Polens, Østrigs og andre fuldkommen valutaaammenbrudte Landes, bør man advare mod. Fordi Symptomerne delvis er de samme, er Sygdommen dog ingenlunde den samme, og vi kan sige for vort Vedkommende: heldigvis. De Kendsgerninger, der ligger for i vore Tal, modbeviser da ogsaa Inflationsteorien som den afgørende. Vi har ingen naturlig Seddelinflation. Alene den Omstændighed, at vort Seddelbeløb i denne Stund er mindre end paa det tilsvarende Tidspunkt i Fjor, alene den Omstændighed, at Seddelmængden de sidste Uger har kunnet indskrænkes saa særdeles meget — i disse Uger, hvor netop Valutaen faldt saa stærkt —, bør gøre Tilhængerne af Inflationsteorien varsomme. Men selvfølgelig: lader man gennem Kronefaldet Priserne stadig stige videre, vil man uundgaeligt komme ind i en virkelig Inflationsperiode, saa maa Seddelmassen atter stige, og saa er vi inde i Svikmøllen, i den, vi kender saa godt fra Krigens Aar samt fra Efterkrigstidens Aar. Jeg tror, at den danske Krone ganske uanfægtet af disse Sammenligninger med Tyskland og andre Lande er god nok i sig selv, jeg tror, dens indre Værdi er betydeligt højere, end Valutakursen angiver, idet man jo maa erindre, at Valutakursen i første Række fastsættes af vore Vekselskurser paa Udlandet, som igen er afhængige af det Forhold, jeg før berørte, af den egentlige Betalingsbalance. Men maalt i sin relative Købekraft paa sit naturlige Marked, Danmark selv, tror jeg, man kan sige, at den danske Kronens indre Værdi er betydeligt højere, end Valutakursen angiver, og følgelig ikke berettiger til den Krisestemning, der er kommet op.

Naar den virkelige Aarsag til vor Valutasygdom er Underskuddet i vor Handelsbalance, et Underskud, som knap er 10 pCt. af vor samlede Import, tror jeg, man maa have Lov til at betegne selve Sygdommen som godartet, som værende i høj Grad helbredelig, hvis blot den rette Kur bliver fulgt. Det er derimod Kom-

plicationerne, Flugten fra Kronen, fra Kroneværdien og hele den Bevægelse, vi nu ser i en saa beklagelig Fremadskriden paa vort Pengemarked, det er det, der gør Tilstanden betænkelig, og som ogsaa gør det til en bydende Nødvendighed, at effektive og hurtige Foranstaltninger træffes. Det psykologiske Moment i denne Sag bør overhovedet ikke undervurderes. Jeg tror derfor, det er vigtigt, at Tilliden til Kronen skabes og holdes oppe derved, at man ser Regeringen og Rigsdagen paa Vagt om den danske Krone.

Med det Forslag, som vi har forelagt her i Tinget om Toldens Opkræven i Guld, haaber og mener jeg, at vi har anvist den rette Vej til at holde denne Vagttjeneste. For at løse Hovedopgaven, Importens Begrænsning, er der kun to Veje at gaa, saaledes som jeg nævnte det i den Debat, vi havde for nylig: der er Tolden, og der er Importreguleringen. Regeringen er hidtil gaaet Toldens Vej, og vi har været principielt ganske enige heri. Vi har blot beklaget, at man har nøjedes med de partielle Skridt, man har taget, og ikke er gaaet til den generelle Foranstaltning, som vi hermed foreslaar.

Overfor en Løsning af Toldvejen staar Importreguleringskravet, som særligt er blevet rejst fra Socialdemokratiets Side. Det er muligt, at Importreguleringen lader sig praktisere overfor visse bestemte Standardvarer, og vel at mærke navnlig for et kort, begrænset Tidsrum. Men jeg tror, at alle Erfaringer viser hen til, at dette System som et generelt System baade udadtil og maaske ikke mindst indadtil vil volde saa store Vanskeligheder, at man har Lov til at sige, at det er praktisk uigennemførligt.

Man viser nu hen til Krigstidens Rationering som et Ideal. Jeg tror, man har glemt de utaaalelige Indgreb i Handel og Vandel og Forbrug, som vi den Gang led under. Men i alt Fald maa man ikke glemme, at Forholdene nu ligger helt anderledes end under Krigen. Den Gang kunde man i nogen Grad rationere med Held, dels fordi vi faktisk var afskaaret udefra, og den Import, vi havde i Forvejen, var sat paa Ration af Blokademagterne, dels fordi vi rationerede enkelte store Forbrugsvarer, som laa paa faste Produktionssteder her i Landet. Opgaven nu er en helt anden og desværre en langt mere kompliceret. Nu er Opgaven at rationere en Overflod af Importvarer, og jeg vilde ikke misunde den Regering, der skulde udføre Importreguleringsystemet i Praksis, i alt Fald, hvis man satte dette som Hovedmiddelet til Forbedring af Valutaen.